

28 Ιουνίου, 1996

[ΚΑΛΛΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΦΡΙΞΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 313/92)

Εκπαιδευτικοί Λειτουργοί — Προαγωγές — Βαθμολογία — Λήφθηκε υπόψη στην απόφαση προαγωγής — Πλάνη της Επιτροπής αναφορικά με τη βαθμολογία του ενδιαφερομένου μέρους — Ανατιολόγητη αύξηση της βαθμολογίας δεν έπρεπε να ληφθεί υπόψη — Η πλάνη επέδρασε στην ληφθείσα απόφαση ή δυνατόν να επηρέασε την κρίση της Επιτροπής — Η προαγωγή του ενδιαφερομένου μέρους ακυρώθηκε.

5
10
15

Ο αιτητής προσέβαλε με την προσφυγή του την απόφαση της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, με την οποία προήχθη στην θέση Επιθεωρητή Ηλεκτρολογίας το ενδιαφερόμενο μέρος αναδρομικά από την 1η Ιουλίου 1984. Η επίδικη απόφαση είχε ληφθεί στα πλαίσια επανεξέτασης της υπόθεσης μετά από ακύρωση της αρχικής απόφασης προαγωγής του ενδιαφερομένου μέρους, από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Το Ανώτατο Δικαστήριο ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

20

Για τον υπολογισμό της αξίας των δύο υποψηφίων η Επιτροπή έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα στις δύο τελευταίες υπηρεσιακές εκθέσεις των υποψηφίων. Μια από τις δύο ήταν εκείνη των ετών 1975/76. Όπως και στην υπόθεση Παπαϊωάννου κ.ά. (αρ. 2) v. Δημοκρατίας

(1991) 3 Α.Α.Δ. 713 η Επιτροπή “δήλωσε απερίφραστα και μάλιστα με δυνατή διατύπωση ότι επηρεάστηκε από τη βαθμολογία των υποψηφίων”. Στο σχετικό πρακτικό της το έχει θέσει ως εξής: “Και οι δύο υποψήφιοι χαρακτηρίζονται εξαιρετοι στις υπηρεσιακές τους εκθέσεις”. Επομένως η βαθμολογία των υποψηφίων εμφανίζεται ως δεσπόμενον κριτήριο για τον υπολογισμό της αξίας τους. Στο τέλος δε η Επιτροπή παραπέμπει στην αξία σε σχέση με τον καθένα από τους δύο υποψηφίους και τη συμπεριλαμβάνει στα στοιχεία που οδήγησαν στη λήψη της απόφασής της.

5

10

Στην παρούσα υπόθεση δεν είναι δυνατό να υπολογισθεί από το Δικαστήριο ποια θα ήταν η κατάληξη της Επιτροπής εάν ελάμβανε υπόψη ότι η βαθμολογία του Ε.Μ. ήταν 35 “λιάν ευδόκιμος” αντί 36 “εξαιρετος”. Επομένως η Επιτροπή έχει ενεργήσει με πλάνη περί τα πράγματα αναφορικά με τη βαθμολογία του Ε.Μ. για τα έτη 1975/76 η οποία επηρέασε ή πιθανό να επηρέασε την κρίση της Επιτροπής.

15

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενη υπόθεση:

20

Παπαϊωάννου κ.ά. (Αρ.2) ν. Δημοκρατίας (1991) 3 Α.Α.Δ. 713.

Προσφυγή.

25

Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας με την οποία προήγαγαν το ενδιαφερόμενο μέρος στη θέση Επιθεωρητή Ηλεκτρολογίας αντί του Αιτητή.

Α. Παπαφιλίππου, για τον Αιτητή.

30

Γ. Στυλιανίδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Α. Σ. Αγγελίδης, για το Ενδιαφερόμενο μέρος.

35

Cur. adv. vult.

ΚΑΛΛΗΣ, Δ.: Ο αιτητής προσβάλλει την απόφαση της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (“η Επιτροπή”) με την οποία “προήγαγαν τον Φώτη Λυσιώτη (“Ε.Μ.”) στη θέση Επιθεωρητή Ηλεκτρολογίας, αναδρομικά από την 1η Ιουλίου, 1984”.

40

Τα γεγονότα που περιβάλλουν την προσφυγή έχουν ως πιο

κάτω:

5 Το Ανώτατο Δικαστήριο με απόφασή του που εκδόθηκε στις 19.2.92 ακύρωσε την προαγωγή του Ε.Μ. στη θέση Επιθεωρητή Α (Μέση Εκπαίδευση) για την Τεχνική Εκπαίδευση στην Ηλεκτρολογία, που είχε αποφασισθεί από την Επιτροπή στις 6.4.84 και ίσχυε από 1.7.84 (Βλ. Υπόθεση 284/84, ημερ. 19.2.92).

10 Την 2.3.92 η Επιτροπή αφού μελέτησε την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου προέβη στην επανεξέταση του θέματος κάτω από το νομικό και πραγματικό καθεστώς που ίσχυε στις 6.4.84, οπότε είχε ληφθεί η ακυρωθείσα απόφαση.

15 Μετά από εξέταση των προσόντων των 6 υποψηφίων η Επιτροπή αποφάσισε ότι μόνο ο αιτητής και το ενδιαφερόμενο μέρος κατείχαν τα προσόντα που προβλέπονται από το σχέδιο υπηρεσίας για την πιο πάνω θέση.

20 Σε σχέση με την αξία των υποψηφίων το σχετικό πρακτικό της Επιτροπής έχει ως ακολούθως:

25 “Αξία: Για τον υπολογισμό της αξίας των υποψηφίων, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το σύνολο των υπηρεσιακών εκθέσεων γι’ αυτούς με ιδιαίτερη βαρύτητα στις τελευταίες, τις συστάσεις του οικείου Τμήματος και το περιεχόμενο των φακέλων τους. Επαναλαμβάνεται ότι δε λαμβάνεται υπόψη η εκτίμηση της απόδοσης των υποψηφίων κατά τις προσωπικές συνεντεύξεις που έγιναν στις 15.3.84. Σημειώνεται ότι, επίσης δε λαμβάνεται υπόψη η έκθεση για τον κο Φρίξο Δημητριάδη για το σχολικό έτος 1975/76, την οποία το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε (στην απόφασή του με ημερ. 19.2.92) ως ‘ανύπαρκτη’ γιατί ‘συντάχθηκε αντίθετα με ρητές πρόνοιες του Κανονισμού’. Και οι δυο υποψήφιοι χαρακτηρίζονται εξαιρετοι στις υπηρεσιακές τους εκθέσεις.

35

Οι δυο τελευταίες βαθμολογίες τους είναι οι ακόλουθες:

Φρίξος Δημητριάδης
1979/80:39

40 1980/81:38

Φώτιος Λυσιώτης
1975/76:36
1980/81:37

Σημειώνεται ότι ο κος Λυσιώτης έχει πέραν των είκοσι ετών υπηρεσία (πείρα) στην Τεχνική Εκπαίδευση, ενώ ο κος Δημητριάδης έχει δωδεκαετή υπηρεσία στην Τεχνική Εκπαίδευση (βλ. και απόφαση Ανωτάτου Δικαστηρίου σελ. 20).”

5

Αφού η Επιτροπή κατέγραψε στο σχετικό πρακτικό της τα προσόντα των δυο υποψηφίων και λεπτομέρειες σχετικά με την αρχαιότητά τους και διαπίστωσε ότι και οι δύο κατέχουν όλα τα απαιτούμενα από τα σχέδια υπηρεσίας προσόντα κατέληξε ως πιο κάτω: “Λαμβάνοντας υπόψη την αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητα των υποψηφίων συνεκτιμώντας τα κριτήρια αυτά και δίδοντας στο καθένα τους τη δέουσα βαρύτητα, βρίσκει ότι ο κος Φώτιος Λυσιώτης είναι επικρατέστερος για προαγωγή στην υπό πλήρωση θέση”.

10

15

Ο αιτητής είχε επιδιώξει την ακύρωση της επίδικης απόφασης για το λόγο ότι η η Επιτροπή πλανήθηκε “περί το νόμο και τα πράγματα αναφορικά με την αξία, προσόντα και υπηρεσία (πείρα) του αιτητή και του Ε.Μ.”.

20

Σύμφωνα με τον ευπαίδευτο συνήγορο του αιτητή η πλάνη σχετιζότο, ανάμεσα σ’ άλλα, με τις υπηρεσιακές εκθέσεις των δυο υποψηφίων που χαρακτηρίστηκαν ως εξαιρετες, “ενώ δεν ήταν έτσι τα πράγματα με το Ε.Μ.”.

25

Το πραγματικό υπόβαθρο του πιο πάνω λόγου ακυρώσεως έχει ως πιο κάτω:

Η αρχική βαθμολογία του Ε.Μ. για το έτος 1975/76 ήταν 35 μονάδες. Κοινοποιήθηκε στο Ε.Μ. το οποίο υπέβαλε ένσταση. Σαν αποτέλεσμα της ένστασης η βαθμολογία του Ε.Μ. αυξήθηκε από 35 (λίαν ευδόκιμος) σε 36 (εξαιρετος) από τον οικείο Τμηματάρχη χωρίς να παραθέσει οποιαδήποτε αιτιολογία, κατά παράβαση του Καν. 22(3) των “περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Επιθεώρησις και Αξιολόγησις) Κανονισμών του 1976 - Κ.Δ.Π. 223/76”.

30

35

Ο ευπαίδευτος συνήγορος του αιτητή υποστήριξε ότι εφόσον η αύξηση της βαθμολογίας του αιτητή “για το 1975/76 από 35 σε 36 είναι ανατιολογήτη και αντίθετη προς τις ρητές πρόνοιες της Νομοθεσίας”, η Επιτροπή έπρεπε “να αγνοήσει το 36 (εξαιρετος) και να θεωρήσει ως νόμιμη βαθμολογία το αρχικό 35 (λίαν ευδόκιμος)”.

40

Ο ευπαίδευτος συνήγορος της Επιτροπής δεν έχει αμφισβητή-

σει το πιο πάνω πραγματικό υπόβαθρο σε σχέση με τη βαθμολογία του Ε.Μ. για τα έτη 1975/76. Υποστήριξε, ωστόσο, ότι η σχετική πλάνη δεν επηρέασε ουσιαστικά την κρίση της Επιτροπής ενόψει των άλλων στοιχείων που βρίσκοντο ενώπιόν της.

5

Στην *Παπαϊωάννου κ.ά. (Αρ.2) ν. Δημοκρατίας* (1991) 3 Α.Α.Δ. 713 η βαθμολογία της εφεσείδουσας ήταν 37. Μετά από σχετική έρευνα διαπιστώθηκε ότι στην πραγματικότητα ήταν 38 και ότι η αναγραφή του 37 οφειλόταν σε λάθος. Το Ανώτατο Δικαστήριο (κατά πλειοψηφία) ακύρωσε τις επίδικες προαγωγές. Θεωρώ χρήσιμο να παραθέσω το σχετικό μέρος της απόφασης (βλ. σελ. 723, 724, 725 και 726):

10

“Το ερώτημα δεν είναι αν η εφεσείδουσα, έχοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων όπως αποκρυσταλλώθηκαν, είναι ή όχι έκδηλα ανώτερη. Αυτού του είδους η σύγκριση προϋποθέτει πράξη κατά τα άλλα νόμιμη. Το ζητούμενο, επομένως, δεν είναι το κατά πόσο βλέποντας τα πράγματα εκ των υστέρων, δικαιολογούμαστε να σχηματίσουμε τη μια ή την άλλη γνώμη ως προς την αξία των υποψηφίων. Είναι το κατά πόσο το βάθος της κρίσης του προάγοντος οργάνου ως προς το ποιος είναι ο καταλληλότερος, αφαιρείται εξαιτίας της πλάνης.

15

20

Όπως σημειώνεται από τον Γ. Παπαχατζή - Σύστημα του Ισχύοντος στην Ελλάδα Διοικητικού Δικαίου, 6η έκδοση, σελ. 650, η πλάνη περί τα πράγματα αποτελεί παρανομία που εμφιλοχωρεί στη σειρά των συλλογισμών ή στον ‘εισμό των σκέψεων’ της διοικητικής αρχής την ώρα που έκανε την επιλογή. Επίσης, σύμφωνα με τον Μιχ. Δ. Στασινόπουλο στο *Δίκαιον Διοικητικών Πράξεων Ανατ.* 1982 σελ. 298, αυτή η πλάνη ‘έχει ως αποτέλεσμα ότι αποσύρει την νόμιμη βάση της πράξεως και καταλείπει ταύτην άνευ ερείσματος, ήτοι παράνομον’. Βλ. επίσης Ε. Σπηλιωτόπουλος - *Εγχειρίδιον Διοικητικού Δικαίου*, 4η έκδοση, σελ. 476-477.

25

30

35

Επέρχεται όμως αυτό το αποτέλεσμα μόνο αν η πλάνη ήταν ουσιώδης. Στο έργο της αποτίμησης της σημασίας της πλάνης το κριτήριο δεν είναι το κατά πόσο, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, το διοικητικό όργανο θα αποφάσιζε έτσι ή διαφορετικά αν είχε ενώπιόν του την πραγματική και όχι τη λανθασμένη εικόνα των πραγμάτων. Ένα τέτοιο εγχείρημα, πέρα από το ότι θα ήταν εντελώς υποθετικό, θα σήμαινε και σχηματισμό πρωτογενούς κρίσης από το Δικαστήριο ως προς το ποιος μεταξύ των υποψηφίων ήταν ή θα έπρεπε να θεωρηθεί ως ο καταλλη-

40

λότερος για προαγωγή, που δεν είναι έργο δικό του.

Το ορθό κριτήριο είναι άλλο και είναι εντελώς σταθερό. Τίθεται θέμα τέτοιας παρανομίας όταν η πλάνη επηρέασε την απόφαση του οργάνου. (Βλ. Στασινόπουλος (ανωτέρω) σελ. 300 και *Republic v. Argyrides* (1987) 3 C.L.R. 1092, *Sekkides v. Republic* (1988) 3 C.L.R. 2136, αναφορικά με το ανάλογο θέμα του πότε η διαπίστωση παρατυπίας οδηγεί σε ακύρωση της απόφασης).

5

10

Το πότε ορισμένη πλάνη θεωρείται ότι επηρέασε την απόφαση δεν είναι δυνατό, βέβαια, να προκαθοριστεί. Εξαρτάται από τα δεδομένα της κάθε περίπτωσης. Στην παρούσα υπόθεση η ίδια η Επιτροπή δήλωσε απερίφραστα στην απόφασή της και μάλιστα με δυνατή διατύπωση, ότι επηρεάστηκε από τη βαθμολογία των υποψηφίων. Το σχετικό απόσπασμα από το πρακτικό της απόφασής της είναι το ακόλουθο:

15

‘Σημειώνεται ότι:

20

(α) Όλοι οι επιλεγόμενοι χαρακτηρίζονται στις υπηρεσιακές τους εκθέσεις ‘Εξαιρέτοι’.

.....

Η βαθμολογία εμφανίζεται ως δεσπόζον κριτήριο. Η Επιτροπή παραπέμπει σ’ αυτή σε σχέση με τον καθένα από τους επιλεγέντες και στο τέλος τη συμπεριλαμβάνει στα όσα οδήγησαν στη λήψη της απόφασής της.

25

.....

30

Καταλήγουμε πως η απόφαση της Επιτροπής για την προαγωγή των Ε.Μ. επηρεάστηκε από πλάνη περί τα πράγματα και πως για το λόγο αυτό πρέπει να ακυρωθεί.”

Η απόφαση ημερ. 19.2.92 για ακύρωση της επίδικης απόφασης σαν αποτέλεσμα της πιο πάνω προσφυγής του αιτητή με αρ. 284/84 αφού ακολούθησε το πιο πάνω σκεπτικό της απόφασης *Παπαϊωάννου* (πιο πάνω), κατέληξε ως πιο κάτω:

35

“Το Δικαστήριο δεν είναι δυνατό να υπολογίσει - ούτε και είναι επιτρεπτό - ποια θα ήταν η κατάληξη της Επιτροπής εάν δεν ελάμβανε υπόψη της τη βαθμολογία στην ειδική έκθεση για το 1975-76.

40

Η Επιτροπή ενήργησε με πλάνη περί τα πράγματα αναφορικά με την ύπαρξη βαθμολογίας του αιτητή 34 για τα χρόνια 1975-76. Η πλάνη αυτή επηρέασε την κρίση της Επιτροπής και για το λόγο αυτό η προσφυγή επιτυγχάνει.”

5

Σύμφωνα με τον Στασινόπουλο “Δίκαιον Διοικητικών Πράξεων”, 1951, σελ. 300:

10

“Η ουσιαώδης πλάνη - Ο ουσιαστικός περιορισμός του ελέγχου της πλάνης περί τα πράγματα συνίσταται εις το ότι, προς παράβασιν του νόμου δεν δύναται να εξομοιωθή πάσα πλάνη περί τα πράγματα, αλλά μόνη η πλάνη, η οποία επηρέασε την απόφασιν του οργάνου. Επηρεάζει δε, κατά τα ανωτέρω αναπτυχθέντα, η πλάνη, οσάκις ανάγεται εις πραγματικά περιστατικά, άτινα αποτελούσι α) την προϋπόθεσιν την οποίαν ώρισεν ο νόμος ή β) την αιτίαν, εξ ης, κατ’ ιδίαν εκλογήν, ωρμήθη το όργανον εις την επιχειρήσιν της πράξεως.”

15

20

Στην παρούσα υπόθεση για τον υπολογισμό της αξίας των δυο υποψηφίων η Επιτροπή έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα στις δυο τελευταίες υπηρεσιακές εκθέσεις των υποψηφίων. Μια από τις δυο ήταν εκείνη των ετών 1975/76. Όπως και στην υπόθεση *Παπαϊωάννου* (πιο πάνω) η Επιτροπή “δήλωσε απερίφραστα και μάλιστα με δυνατή διατύπωση ότι επηρεάστηκε από τη βαθμολογία των υποψηφίων”. Στο σχετικό πρακτικό της το έχει θέσει ως εξής: “Και οι δυο υποψήφιοι χαρακτηρίζονται εξάίρετοι στις υπηρεσιακές τους εκθέσεις”. Επομένως η βαθμολογία των υποψηφίων εμφανίζεται ως δεσπόζον κριτήριο για τον υπολογισμό της αξίας τους. Στο τέλος δε η Επιτροπή παραπέμπει στην αξία σε σχέση με τον καθένα από τους δυο υποψηφίους και τη συμπεριλαμβάνει στα στοιχεία που οδήγησαν στη λήψη της απόφασής της.

25

30

35

Στην παρούσα υπόθεση δεν είναι δυνατό να υπολογισθεί από το Δικαστήριο ποια θα ήταν η κατάληξη της Επιτροπής εάν ελάμβανε υπόψη ότι η βαθμολογία του Ε.Μ. ήταν 35 “λιάν ευδόκιμος” αντί 36 “εξάίρετος”. Επομένως η Επιτροπή έχει ενεργήσει με πλάνη περί τα πράγματα αναφορικά με τη βαθμολογία του Ε.Μ. για τα έτη 1975/76 η οποία επηρέασε ή πιθανό να επηρέασε την κρίση της Επιτροπής. Για το λόγο αυτό η προσφυγή επιτυγχάνει.

40

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται. Καμιά διαταγή για έξοδα.

*Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται
χωρίς έξοδα.*